

PÄÄAINEKIRJOITUS

Tutkinnonuudistuksessa on pieni suvantovaihe. Yliopistolakia ja tutkintoasetusta odotellessa voimme työstää pääaineiden lukumäärää alaspäin. Vaihtelevin sanakääntein minulta on kysytty: miksi juuri neljä professoria per pääaine, naapuriahhan esimerkiksi veti troikka.

TKKn kasvu professuureissa ja opiskelijamäärissä mitaten on pysähtynyt, tai jopa käännetty pienoiseen laskuun. Suuruusluokat on nyt katsottavissa. Professuureja tulisi olemaan hieman yli kaksisataa ja vuosittain viisi-kuusi uutta opiskelijaa per professori. Ajattele siis juhlahuonetta, jossa on vajaat kuusikymmentä pöytää, nelisen tuolia pöytää kohti ja runsaat parikymmentä opiskelijaa kustakin vuosiluokasta pöytien ympärillä kuuntelemassa.

Lukuun neljä pääsemme esimerkiksi seuraavasti. Opetuksen tulee luontevasti eriytyä siirryttäessä kandidatin perusopetuksesta diplomitutkintojen pääaineiden kautta tohtorikoulutuksen tutkimusaloihin. Tohtorikoulutusta olisi hyvä olla joka alalla ainakin kaksikko vetämässä, vanhempi viisas ja nuorempi intomieli, jotta jatkuvuus ja uudistuminen turvautuisi. Nyt meillä on näitä tutkimusaloja noin 170, eli sentään vähemmän kuin professuureja, mutta alun toistasataa saisi tässä riittää. Diplomitutkinnon pääaineita on nykyisin enemmän kuin tohtoritutkinnon tutkimusaloja, mikä on hoopoa, vaikkakin sosiohistoriallisesti ymmärrettävää. Jos alaspäin mennessä geneerisyyden lisääntyminen otetaan todesta, pääaineita tulisi olla selvästi vähemmän kuin tutkimusaloja. Pääaine ei voi jakautua tutkimusaloiksi jakautumatta vähintään kahtia, ja siitä tämä nelonen jo sitten tulee.

Jos saisimme pääaineitten lukumäärän kuudenkymmenen hujakoille, käytettävät termitkin voisivat olla ymmärrettäviä ja

toisistaan erottuvia. Ei ole fiksu tehdä nelosesta tiukkaa pakkopaitaa, mutta yhdessä toimimista ja osaamisen jakamista, hyvin suunniteltua ja hyvin hoidettua opiskelijavolyymeiltään riittävää opetusta tullaan kannustein palkitsemaan. Siitä kulttuurista, että opiskelija valitsee riittävän määrän kursseja ja koostaa niistä itse tutkintonsa, siitä yritämme oikeata irtiotta.

Vähemmän mutta paremmin! Suunnittelemalla ja hoitamalla diplomitutkintoon asti opetus hallitusti ja rönsyilemättä meille jää aikaa tutkimusvapaisiin, tohtorikoulutukseen ja siihen liittyen toisinaan tarpeellisiin “professori opettaa itse itseään pysyäkseen kärryillä”- kursseihin.

Onhan sinulla jo pöytäseurue ja tuoli juhlaa varten katsottuna. Sillä kun asetus sitten tulee, niin sitten se on menoa, yhtä juhlaa. Elokuu vuonna 2005 ei todellakaan enää ole kaukana.